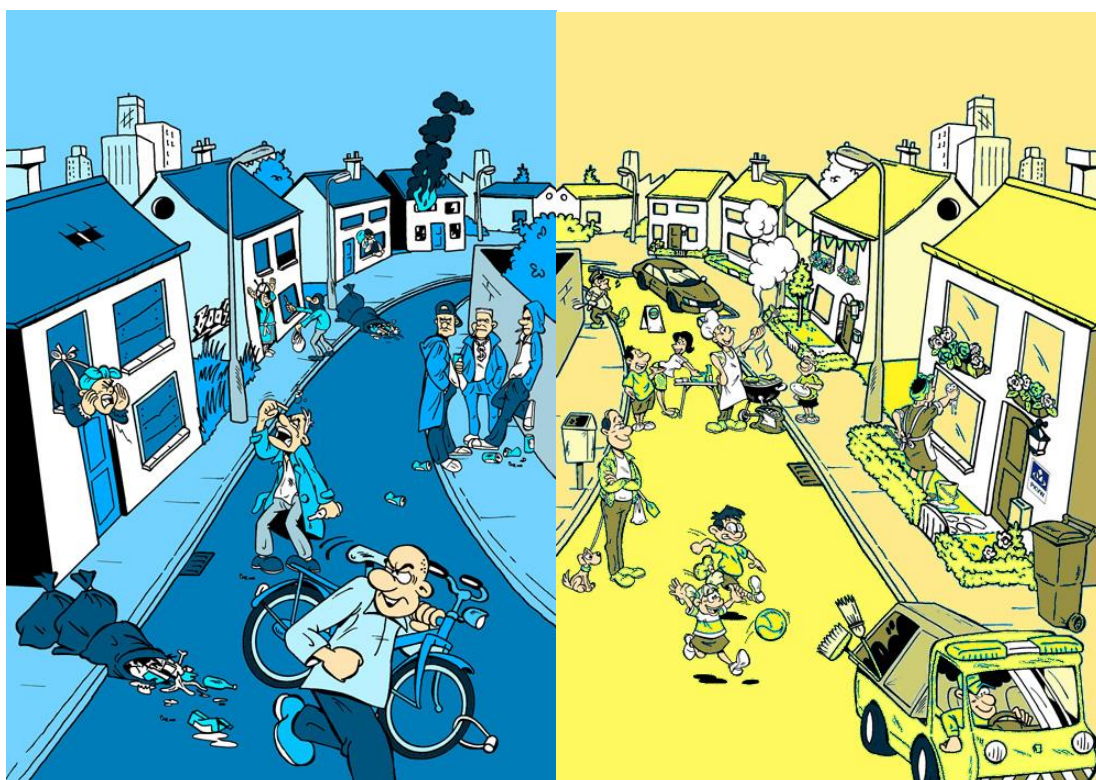

Buurtveiligheid Woerden 2016

Molenvliet, Schilderswijk, Bomen –en Bloemenbuurt, Centrum

Inwonersbelangen
Laat uw stem horen!

Uitgevoerd door Inwonersbelangen
oktober 2016

Samenvatting

Bevindingen:

1. Inwoners doen aangifte voor zwaardere misdrijven zoals inbraken in woningen. Ook voor een minder zwaar misdrijf nemen inwoners de moeite om aangifte te doen, bijvoorbeeld voor een fietsendiefstal. Desondanks doet 35% geen aangifte van deze minder zware misdrijven. Voor overlast en onveiligheid wil de inwoner wel aangifte doen of een klacht indienen. Het is vervolgens voor de inwoner vaak niet duidelijk waar hij met zijn klacht terecht kan. Inwoners lopen tegen een muur op of worden van het kastje naar de muur gestuurd. Men is dan ook zeer teleurgesteld dat hier niets aan gebeurt. Het gaat hier bijvoorbeeld om te hard rijden in 30 km-zones of drugs verhandelen op de hoek van de staat.
2. Het effect van een aangifte of een melding doen bij de gemeente wordt bij de inwoners als gering ervaren. Na aangifte gedaan te hebben is het onduidelijk wat ermee gebeurt. Men verneemt niets meer. Is de zaak opgelost? Of men ervaart geen verbetering in de directe leefomgeving. Uit de gesprekken en in toelichtingen wordt aangegeven dat het zeer gewenst is om terugkoppeling te krijgen van wat er gedaan is met de aangifte. Het algemene gevoel is dat alleen aangiftes tegen zwaardere vergrijpen in behandeling worden genomen.
3. Bellen met 112 en 0900-8844 is algemeen bekend. 86% zoekt via deze telefoonnummers contact met de politie. Contact zoeken via een agent (12%), internet/Website/E-mail (8%) en 'social media (5%)' scoren laag tot zeer laag. In de toelichtingen en uit de gesprekken blijkt dat onbekend is wie de wijkagent is en hoe deze te bereiken is. Over de internetmogelijkheden en 'social media' wordt aangegeven dat dit niet de voorkeurs kanalen zijn als er contact gezocht wordt met de politie.

Inwoners delen hun ervaring over de veiligheid in hun buurt

De conclusies:

1. Op het gebied van leefbaarheid in de wijk voelen inwoners zich in de steek gelaten. Zo worden onder andere overtredingen voor te hard rijden, overlast van hangjeugd of fietsers in voetgangersgebieden, ongemoed gelaten.
2. Aangiftes tegen overlast of ongewenst gedrag waarbij regels worden overtreden (te hard rijden in een 30 km-zone) hebben geen nut. Deze aangiftes verdwijnen in de la is de overheersende gedachte. Dit gebrek aan respons versterkt het beeld dat men er alleen voorstaat.
3. Inwoners willen graag 'blauw op straat' zien in hun eigen wijk. Iemand die herkenbaar en aanspreekbaar is. Iemand die optreedt tegen ongewenst gedrag, de inwoners kent en pro-actief optreedt waar ontsporingen dreigen. De oren en ogen van de politie zijn verdwenen.

De inwoners van Woerden voelen zich in de steek gelaten als het gaat om de buurtveiligheid. Het gaat dan om bijvoorbeeld te hard rijden in 30 kilometerzones, hangjongeren, zwerfafval en ander ongemak. Aangifte of melding hiervan doen heeft geen zin. Inwoners worden door de verschillende organisaties doorverwezen die weer naar elkaar doorverwijzen. Als aangifte of melding wel lukt dan is het algemeen gevoel dat deze in de onderste la verdwijnt. Tot slot wordt aangegeven dat het gezicht van de politie in de buurt afwezig is. De wijkagent op straat die zichtbaar en aanspreekbaar is wordt niet gemist.

1. Inleiding en opzet van het onderzoek

1.1 Aanleiding

De veiligheid in Woerden is volop in het nieuws. De criminaliteit is de afgelopen jaren toegenomen. Veiligheid is onderwerp van gesprek op straat, de kranten staan er vol van en de gemeenteraad volgt de ontwikkelingen op de voet.

Een andere ontwikkeling is het opheffen van de gemeentepolitie die opgegaan is in de nationale politie. Deze ontwikkeling brengt ook een verschuiving mee met betrekking tot welke taken de politie nog als primaire taken ziet en welke taken minder de aandacht krijgen. In een brief¹ aan de Tweede Kamer bevestigt de minister dit. Letterlijk staat er: 'Dit bevestigt dat het huidige stelsel van toezicht en handhaving in de openbare ruimte, waarbij gemeenten en politie een gedeelde verantwoordelijkheid hebben, in de basis voldoet.' Deze uitspraak is gebaseerd op een aantal gemeenten die zelf de orde zijn gaan handhaven in de publieke ruimte met bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's) daar waar de nationale politie dit niet meer tot haar prioriteiten rekent. De minister vervolgt: 'Met gemeentelijke boa's zorgen gemeenten voor ogen en oren op straat. De boa's kunnen daar ingrijpen waar de leefbaarheid wordt aangetast door overtredingen die overlast veroorzaken en tot veelvoorkomende ergernissen leiden. De politie is primair aan zet wanneer het gaat om handhaven van de openbare orde en de veiligheid.' De vraag is wat deze ontwikkeling betekent voor Woerden.

Ook de wijze van opereren van de wijkagent is aan het veranderen. Van op straat lopen en de ogen en oren zijn van de politie, naar buurtregisseur. De politie geeft aan²: 'Vroeger was de wijkagent constant in de wijk te vinden om een praatje te maken met de inwoners, maar nu lopen ze niet meer de hele tijd door de wijk. De wijkagent is meer een regisseur. Meldingen komen bij ze binnen en dan proberen ze de juiste mensen te vinden om overlast te verhelpen of informatie te verschaffen.' De vraag is of dit de juiste ontwikkeling is en wat de inwoners ervan merken.

In diverse onderzoeken is aandacht gegeven aan diverse aspecten van de veiligheidsbeleving. Denk bijvoorbeeld aan de jaarlijkse 'veiligheidsmonitor' van het Algemeen Dagblad of het rapport 'Veiligheid en Leefbaarheid Woerden, monitor 2015'. Hierin wordt wel onderzocht hoe tevreden men is over de politie, gemeente en andere instanties. Of hoe tevreden men is over de veiligheid in eigen buurt of wijk. Wat niet onderzocht is of de inwoners criminaliteit of strafbare overlast nog wel melden, weten hoe ze dit kunnen melden en wat het effect ervan is. Wordt er wel iets met de aangifte gedaan

¹ Brief Tweede Kamer van 19 februari 2016

² Algemeen Dagblad, 7 juni 2016

en wordt dit teruggekoppeld aan de inwoners? Deze aanvullende onderzoeksvragen zijn door Inwonersbelangen onderzocht.

1.2 Doel

Het doel van dit onderzoek is:

- Om na te gaan of inwoners nog aangifte doen wanneer ze te maken krijgen met criminaliteit en ongewenst gedrag waarbij regels worden overtreden;
- Hoe komen inwoners in contact met de politie en andere instanties en kennen ze alle mogelijkheden;
- Zijn er verschillen in zaken waarvoor aangifte wordt gedaan;
- Waar komt de misdaad en overlast voor. Zijn er concentraties van plekken in de onderzochte wijken?

1.3 Opzet

Door middel van een vraagformulier is aan de inwoners van Molenvliet, Schilderskwartier, Bomen –en Bloemenbuurt en de binnenstad een 9-tal vragen voorgelegd (zie bijlage). In de opzet is eerst onderzocht of en hoe de inwoners in contact (willen) komen met de politie en andere instanties.

Vervolgens is aan de hand van 3 voorbeelden nagegaan of de inwoners te maken hebben gehad met misdaad, criminaliteit en overlast waarbij regels worden overtreden, of ze aangifte dan wel melding gedaan hebben en of ze een effect merken van de aangifte dan

wel melding. De 3 voorbeelden zijn zodanig gekozen dat het zaken zijn waarmee inwoners helaas te maken kunnen krijgen: (1) woninginbraak, (2) diefstal van een fiets en (3) overlast waarbij regels overtreden worden (bijvoorbeeld te hard rijden in 30 kilometerzones). Op deze manier ontstaat er een beeld waarvoor de inwoners wel of niet contact zoeken met de politie en andere instanties.

Tot slot is er in beeld gebracht of er concentratie van plekken zijn waar criminaliteit en strafbare overlast plaats vindt. Of dat het verspreid plaats vindt.

De respons was 191, wat een representatieve steekproef is. In opzet is ervoor gekozen om eerst 4 buurten van Woerden te onderzoeken. Afhankelijk van de uitkomsten daarna te bekijken of uitbreiding over alle wijken en dorpen zinvol is. Gezien de duidelijke waarden en uitkomsten zal meer onderzoek geen ander beeld opleveren. Het beeld is representatief voor gemeente Woerden.

2. In contact met de politie

De eerste onderzoeksvraag beantwoord of inwoners weten hoe in contact te komen met de politie en andere instanties.

2.1 Kwantitatief	Ja	Nee
Heeft u de afgelopen 2 jaar contact gezocht met de politie?	38%	62%

Via welke kanalen zoekt men contact met de politie en andere instanties

Kanalen	Percentage
112 bellen	34%
0900-8844 bellen	41%
Agent op straat aanspreken	11%
Via internet, e-mail of website	7%
Via Social Media afspraak maken	4%
Anders, namelijk	3%

2.2 Kwalitatief

In de gesprekken en uit de vragenformulieren kwam vooral naar voren dat men wil bellen als de politie nodig is. Vaak zijn dit situaties met een spoedeisend karakter of waarbij informatie gewenst is hoe een aangifte of melding gedaan moet worden. Als er door inwoners gebeld wordt met zaken die minder spoedeisend zijn (in de ogen van de politie of instantie) dan heeft men het gevoel dat deze melding niet serieus in behandeling wordt genomen. Het algemene gevoel is dat het in de onderste la verdwijnt. Andere ervaring die gedeeld worden zijn dat ze bij het verkeerde loket zijn, doorgestuurd worden en het uiteindelijk opgeven omdat niemand er wat mee doet.

Internet, sociale media en websites zijn niet de gewenste kanalen om in contact te komen met de politie en andere instanties. Het wordt te afstandelijk ervaren, men weet niet wat ermee gebeurt en vaak wordt alleen een standaard ontvangstbevestiging ontvangen. Een uitzondering hierop was een inwoner die aangaf dat er een buurtapp gestart was. Zij was de 'coördinator' van de buurtapp en had hierdoor veelvuldig contact met de wijkagent.

Voor overtredingen die overlast veroorzaken (te hard rijden in de wijk) wil men graag een agent op straat kunnen spreken. Dit is een persoon die zichtbaar is, aanspreekbaar is en waarvan de vervolgacties vernomen kunnen worden. In een gesprek kunnen de juiste nuances gedeeld worden met de agent en suggesties gedaan worden.

2.3 Slotsom

Inwoners willen direct in contact komen als het om hun buurtveiligheid gaat. Telefonisch als het spoedeisend is en op straat als het om overlast gaat waarbij de wet overtreden wordt. De telefoonnummers hoe in contact te komen zijn goed bekend. Een aanspreekbare functionaris (onder andere wijkagent) wordt op dit moment node gemist. Voor niet urgente zaken of onduidelijke overtredingen vinden de inwoners over het algemeen geen gehoor.

3. De misdrijven waarvoor actie ondernomen wordt door de inwoners

3.1 Kwantitatief

3.1.1 Woninginbraak

	Ja	Nee	?
Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met woninginbraak?	35%	65%	nvt
Is er aangifte over gedaan?	65%	35%	nvt
Is/zijn de daders opgepakt?	9%	38%	53%*

* '?' betekent dat er geen terugkoppeling is gedaan naar degene die aangifte/melding heeft gedaan

3.1.2 Fietsendiefstal

	Ja	Nee	?
Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met fietsendiefstal?	20%	80%	nvt
Is er aangifte over gedaan?	63%	37%	nvt
Is/zijn de daders opgepakt?	4%	53%	43%*

* '?' betekent dat er geen terugkoppeling is gedaan naar degene die aangifte/melding heeft gedaan

3.1.3 Te hard rijden in 30 kilometer zones

	Ja	Nee
Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met structureel te hard rijden in uw straat of buurt	59%	41%
Is er een klacht over gemeld?	21%	79%
Is de situatie verbeterd?*	8%	nvt
Doorverwezen naar andere instantie*	5%	nvt
Klacht is niet in behandeling genomen of er is iets anders gedaan*	87%	nvt

* Van degene die een klacht hebben gemeld ziet 8% dat de situatie verbeterd, is 5% doorverwezen en heeft 87% aangegeven dat de klacht niet in behandeling is genomen (44%) of heeft iets anders gedaan (43%)

Een aantal zaken springen direct in het oog:

- Van duidelijke misdaden zoals diefstal en inbraak wordt vaker aangifte/melding van gedaan dan overlast waarbij de wet wordt overtreden. Bij een misdaad is het meer dan 60%. Bij overlast waarbij de wet wordt overtreden is dit slechts 21%;
- Het aantal inwoners dat een aangifte/melding doet van een duidelijke misdaad is niet hoog, 65% respectievelijk 63%;
- Slechts een klein percentage van degene die aangiftes hebben gedaan tegen een diefstal verneemt dat de dader is opgepakt (9% en 4%). Het overgrote deel verneemt niets en/of blijven in het ongewisse of de daders opgepakt zijn;
- Het overgrote deel van de inwoners die te maken hebben met overlast waarbij de wet wordt overtreden neemt niet de moeite om dit te melden bij de politie of andere instanties. Een zeer hoog percentage (87%) geeft aan dat de klacht niet in behandeling is genomen (44%) of heeft iets anders gedaan (43%). Bij het antwoord 'iets anders gedaan' is doorgevraagd en de algemene reactie is dat er vaak zelf iets ondernomen is. Er was geen vertrouwen meer dat de politie of andere verantwoordelijke instantie er iets aan zou gaan doen.

3.2 Kwalitatief

In de gesprekken en uit de ingevulde vragenformulieren bleek dat overlast waarbij de wet overtreden wordt veel irritatie en een gevoel van onveiligheid geeft. Het gaat om onder andere hard rijden, drugs dealen op straat, op de stoep fietsen en intimiderende jongeren.

De algemene teneur is dat aangifte doen geen zin heeft. Voor overlast waarbij de wet overtreden wordt heeft het helemaal geen zin om aangifte te doen wordt toegelicht door de invullers. Als er aangifte gedaan wordt blijft men in het ongewisse of het in behandeling is genomen. Het algemene gevoel is dat het in bureaulades verdwijnt.

De situatie verandert niet en zal ook niet veranderen zo geven de deelnemers aan. Slechts 8% geeft aan dat de situatie verbeterd is na de melding. Het ontbreekt aan duidelijke aanspreekpunten waar ze terecht kunnen met de klachten en waar ze kunnen vernemen welke vervolgstappen er genomen worden.

3.3 Slotsom

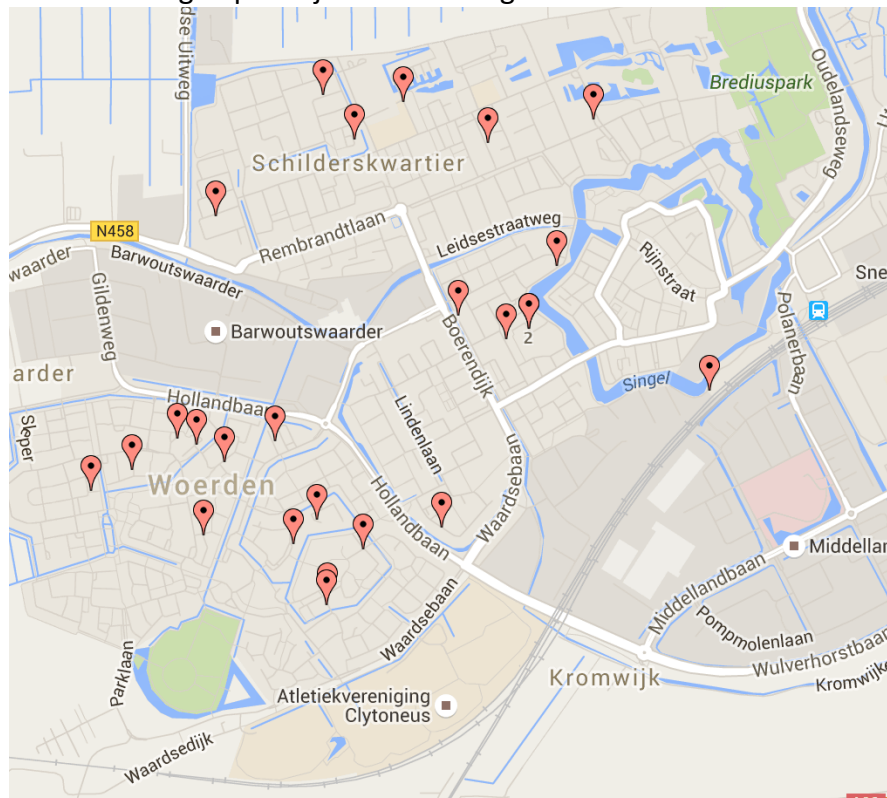
De inwoners voelen zich in de steek gelaten als het gaat om overlast waarbij de wet wordt overtreden.

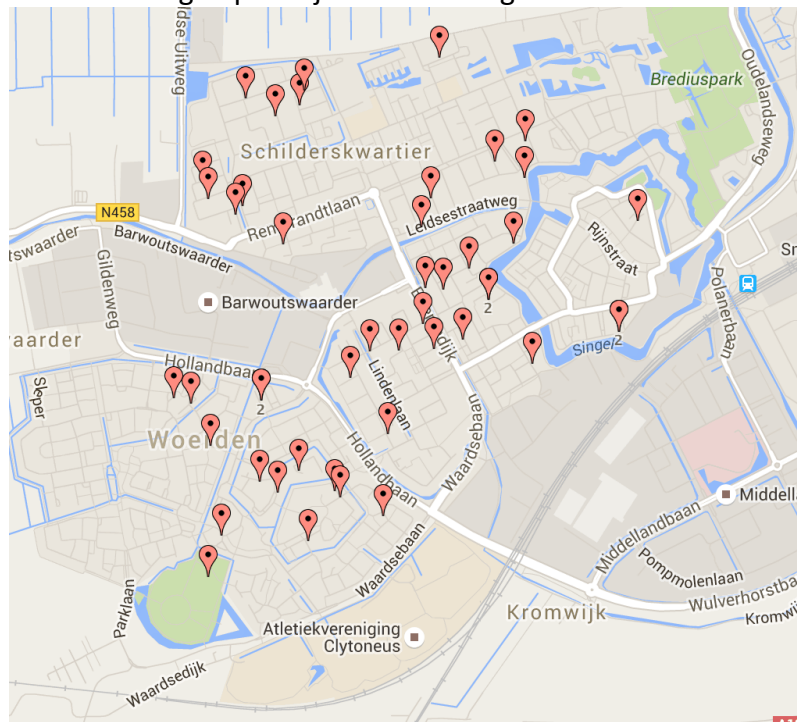
4. Zijn er concentraties van misdrijven of overlast

De laatste onderzochte vraag is waar komt de misdaad en overlast voor. Zijn er concentratie van plekken in de onderzochte wijken. Voor de verschillende soorten criminaliteit en overlast zijn deze in de onderzochte wijken geplot.

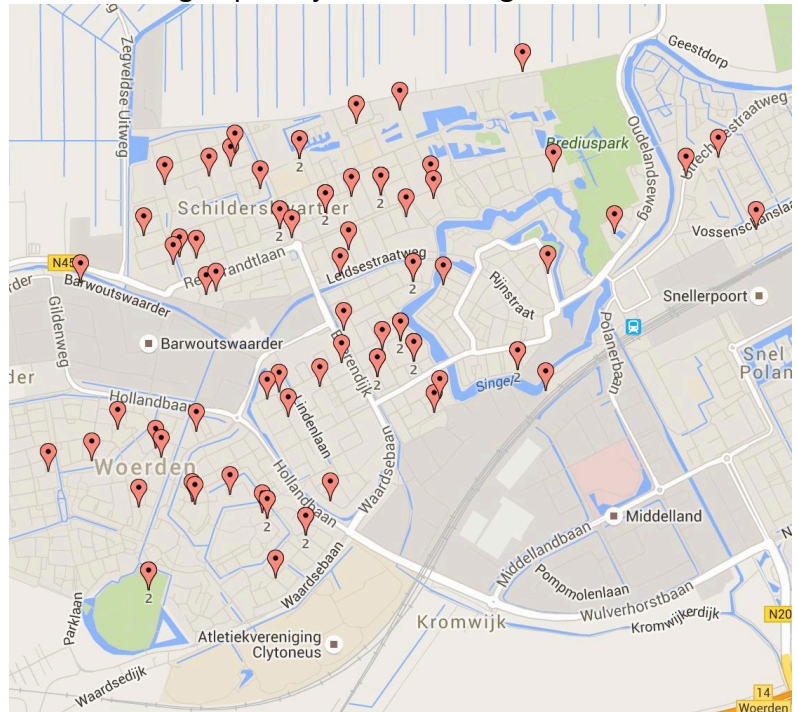
Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met fietsendiefstal?

Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met inbraak?

Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met structureel te hard rijden in uw wijk?

Uit de kaarten blijkt niet dat er plekken zijn waar concentratie van criminaliteit plaats vindt. Fietsendiefstal, inbraken in woningen en overlast waarbij de wet overtreden wordt komt overal in Molenwijk, Schilderskwartier, Bomen –en Bloemenbuurt en de Binnenstad voor.

6. In aanvulling op “Veiligheid en Leefbaarheid Woerden, monitor 2015”

Als aanvulling op het rapport “**Veiligheid en Leefbaarheid Woerden, monitor 2015**” kan met dit onderzoek geconcludeerd worden dat de effectiviteit van de desbetreffende instanties sterk te kort schiet.

Zowel de aandacht als wel de response op kleinere criminaliteit en strafbare overlast behoeven meer aandacht.

Deze aandacht is mede noodzakelijk doordat de perceptie van veiligheid en leefbaarheid sterk bepaald wordt door ervaringen binnen de eigen buurt.

Bijlage 1: Het onderzoek formulier

Onderzoek formulier over uw buurtveiligheid

1. **Heeft u in de afgelopen 2 jaar op eigen initiatief contact gezocht met de politie?**
 ja nee

2. **Als u in contact wilt komen met de politie, hoe doet u dit?**
 112 bellen
 0900-8844 bellen
 agent op straat aanspreken
 via internet, e-mail of website
 via social media afspraak maken
 anders, namelijk:
.....
.....

- 3a. **Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad een fietsdiefstal? (zelf, gezin, familie, etc.)**
 ja nee

- 3b. **Indien u vraag 3a met ja heeft beantwoord, wat heeft u gedaan?**
 er is aangifte gedaan
 er is geen aangifte gedaan
 er is iets anders gedaan, namelijk:
.....
.....

- 3c. **Is/zijn de dader(s) opgepakt?**
 ja nee weet het niet

- 4a. **Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met een inbraak? (zelf, gezin, auto, woning, werk, buurt, etc.)**
 ja nee

- 4b. **Indien u vraag 4a met ja heeft beantwoord, wat is er gedaan?**
 er is aangifte gedaan
 er is geen aangifte gedaan
 er is iets anders gedaan, namelijk:
.....
.....

- 4c. **Indien u vraag 4a met ja heeft beantwoord, is/zijn de dader(s) opgepakt?**
 ja nee weet het niet

Onderzoek formulier over uw buurtveiligheid

5a. Heeft u de afgelopen 2 jaar te maken gehad met structureel te hard rijden in uw straat of buurt? (zelf, gezin, familie, etc.)

- ja nee

5b. Indien u vraag 5a met ja heeft beantwoord, wat heeft gedaan?

- klacht gemeld bij de politie
 geen klacht gemeld
 iets anders, namelijk:

.....
.....

5c. Indien u vraag 5a met ja heeft beantwoord, wat is er mee gedaan?

- de situatie werd verbeterd
 ik werd doorverwezen naar andere instanties
 de klacht is niet in behandeling genomen
 iets anders, namelijk:

.....
.....

6. Wat is uw postcode (4-cijfers en 2-letters)

— — — — | — —

7. Wat is uw leeftijd?

- jonger dan 20 jaar
 tussen 20 en 30 jaar
 tussen 31 en 50 jaar
 tussen 51 en 65 jaar
 66 jaar of ouder jaar

8. Bent u een vrouw of man?

- vrouw man

9. Zijn er andere zaken over de veiligheid in buurt die u met ons wilt delen? Bijvoorbeeld overlast door jeugd en jongeren, foutparkeren, drugsoverlast, asociaal gedrag, etc.

.....
.....
.....
.....
.....

Dank voor het invullen van de vragen, Inwonersbelangen